

Для зміни вектора з «баласту міського бюджету» на «рушійний інструмент соціально-економічного розвитку громади» комунальні підприємства мають кардинально змінювати власну фінансову політику та систему управління.

Список використаних джерел:

1. Астахова Н., Семиовця О. Антикризове фінансове управління комунальних підприємств. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/554>
2. Хрупович С., Пелехата Х. Система фінансового прогнозування комунальних підприємств. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18085/2/ConfFMNES_2016_Pelekhata_K-System_of_financial_forecasting_113-115.pdf

Зафігурна Лілія Степанівна

Головний державний інспектор сектору реєстрації користувачів при ГУ ДФС у Тернопільській області Управління (центру) сертифікації ключів Інформаційно-довідкового департаменту ДФС
lili8891@ukr.net

**ЕЛЕКТРОННИЙ ЦИФРОВИЙ ПІДПИС
ЯК ОСНОВА ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ
В ОРГАНАХ ДФС УКРАЇНИ**

З розвитком інформаційних процесів у світі та в Україні, на даний час постало питання інтенсивного впровадження і розвитку електронного управління в усіх сферах суспільства. Для прийняття управлінських рішень, підготовки традиційних та електронних документів, захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом, створюється складова професійної підготовки державних службовців з використанням інформаційних технологій, яка полягає в якісному та оперативному обслуговуванні потреб громадянського суспільства. Саме цією складовою, в системі управління та позитивної взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадянами і суб'єктами господарювання повинен стати електронний документообіг, який дозволить впровадити основні якості державного управління.

Метою даної статті є електронний цифровий підпис як основний засіб застосування електронного документообігу в органах ДФС України.

За останні декілька років, багато відомих українських та зарубіжних науковців вивчають питання електронного документообігу та електронно-цифрового підпису: Ж.Бурніс'єн, В.А. Грабовський, А. В. Чучковська, В. І. Шаповалова, Н. В. Шаманська, Г. В. Юрчук, С. І. Юрій та інші. Проте, це питання залишається досить актуальним на етапі впровадження нових інформаційних технологій і потребує більш детального вивчення в органах державної фіскальної служби.

З появою інформаційно-технологічних процесів в Україні зароджується новий вид ведення управлінської діяльності та бізнесу, який базується на нових способах взаємодії виробників, посередників, нових специфічних методах просування товарів на ринку, а також оперативному забезпеченні споживачів інформацією з управління - електронний документообіг. Відповідно до статті 9 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», електронний документообіг (обіг електронних документів) - це сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів.

Застосування технологій електронного документообігу дає можливість організувати та забезпечувати різні операції обробки документів, а саме:

- електронний аналог власноручного підпису;
- засоби збереження та контролю безпеки електронної документації;
- засоби передачі даних;
- технології розпізнавання текстів, що перетворюють паперові вхідні документи в електронну форму представлення.

Технологія роботи з електронними документами дозволяє колективний доступ до одних і тих же документів з метою:

- a) формування груп користувачів електронних документів;
- b) включення до складу групи нових користувачів;
- c) визначення режимів роботи з електронними документами для різних груп і користувачів.

Ефективне запровадження технологій електронного урядування неможливе без електронного документообігу із застосуванням технологій електронного цифрового підпису. Електронно-цифровий підпис — вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору

або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача [3]. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа.

Відкритий ключ - параметр криптографічного алгоритму перевірки електронного цифрового підпису, доступний суб'єктам відносин у сфері використання електронного цифрового підпису» [3]. Засвідчення чинності відкритого ключа здійснюється шляхом формування сертифіката відкритого ключа - документа, що видається центром сертифікації ключів.

Посилений сертифікат відкритого ключа - сертифікат ключа, який відповідає вимогам цього Закону, виданий акредитованим центром сертифікації ключів, засвідчувальним центром, центральним засвідчувальним органом [3]. Центр сертифікації ключів на добровільних засадах може пройти акредитацію, за результатами якої отримати свідоцтво про акредитацію та здобути право обслуговувати виключно посилені сертифікати відкритих ключів. Нині функції центрального засвідчувального органу системи електронного цифрового підпису виконує Державний департамент з питань зв'язку та інформатизації, який діє у складі Міністерства транспорту та зв'язку України.

Приклад створення ієрархічної системи сертифікації ключів та реєстрації абонентів в ДФС України (рис.1).

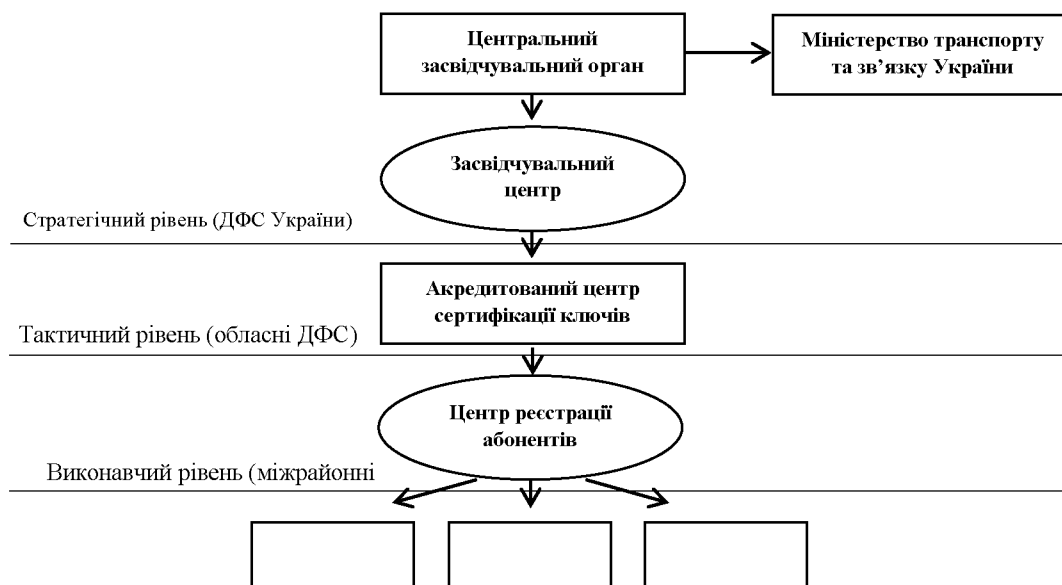

Рис. 1. Ієрархічна система сертифікації ключів та реєстрації абонентів в ДФС України [1].

На сьогоднішній день існує 32 акредитовані центри сертифікації ключів [6], які надають послуги електронно-цифрового підпису: АЦСК

Інформаційно-довідкового департаменту ДФС, АЦСК "MASTERKEY", АЦСК ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», АЦСК "Україна", АЦСК Міністерства внутрішніх справ України, АЦСК органів юстиції України, АЦСК АТ «Ощадбанк». Відповідно до п.2.2 р. 2 Регламенту Акредитованого центру сертифікації ключів Інформаційно-довідкового департаменту, АЦСК ІДД здійснює свою діяльність в сфері надання послуг електронного цифрового підпису органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям всіх форм власності, іншим суб'єктам господарської діяльності та фізичним особам, з можливістю безоплатної видачі посилених сертифікатів відкритих ключів [2].

Висновки. Запровадження електронного цифрового підпису закладає організаційно-технічну основу для надання електронних інформаційних послуг. Саме за допомогою електронного документообігу, для документів взагалі не створюються паперові версії, що дозволяє значно знизити витрати та підвищити ефективність роботи. Тому, для органів державної влади, які ефективно використовують інформаційні технології в повсякденній роботі та, зокрема, для органів ДФС України, електронний документообіг є незамінним помічником в роботі. Однак, для повного переходу на електронний документообіг потрібно ще багато часу та зусиль.

Список використаних джерел:

1. Глинских А. Мировой рынок систем электронного документооборота // *Jet Info* – № 8 (111), 2002
2. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс ІДД ДФС URL: <http://zir.sfs.gov.ua/main/ecp/>
3. Закон України Про електронний цифровий URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
4. Закон України Про електронні документи та електронний документообіг URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
5. Основи електронного документообігу. Електронний цифровий підпис. URL: http://nc.gov.ua/communication/learning/course/index.php?COURSE_ID=2&TYPE=Y
6. Центральний засвідчувальний орган URL: <https://czo.gov.ua/ca-registry>